

Załącznik do Zarządzenia
Nr D.012.12.2026
z dnia 17 kwietnia 2026 r.

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem

obowiązujące w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach

Wstęp

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to zbiór zasad obowiązujących w danej instytucji mający na celu zabezpieczenie dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystania czy przemocy. Standardy pomagają tworzyć bezpieczne i przyjazne środowisko w placówkach działających na rzecz dzieci.

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach jest działanie dla dobra dziecka i w jego interesie, oraz szacunek dla jego praw i ochrona przed ich łamaniem. Obowiązują tu zasady bezpiecznych relacji, jasne procedury interwencji w przypadku ujawnienia krzywdzenia dziecka zarówno przez dorosłego jak i rówieśników. Wszyscy pracownicy zobowiązani są do przeciwdziałania przemocy i reagowania na krzywdzenie dziecka zgodnie ze swoimi kompetencjami i obowiązującymi przepisami i procedurami. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników bez względu na formę zatrudnienia, w tym m.in. stażystów, praktykantów i wolontariuszy.

Rozdział I **Objaśnienie terminów**

1. Pracownikiem Ośrodka na potrzeby obowiązywania niniejszego dokumentu jest każda osoba zatrudniona w Ośrodku bez względu na formę zatrudnienia w tym na podstawie umowy o pracę, jak również pracująca na podstawie umowy zlecenia, o dzieło, wolontariat, staż, praktykę.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć każde działanie bądź jego zaniechanie ze strony rodzica lub opiekuna, pracownika Ośrodka prowadzące do śmierci, poważnego uszkodzenia ciała, wykorzystania seksualnego, krzywdy emocjonalnej, a także każde działanie lub jego zaniechanie powodujące ryzyko doznania przez dziecko krzywdy.
6. Przemoc fizyczna wobec dziecka to każde celowe użycie siły fizycznej wobec dziecka, które powoduje lub z dużym prawdopodobieństwem może spowodować uszczerbek na zdrowiu dziecka, zagrażać jego życiu, rozwojowi i godności. Działania te mogą obejmować: uderzanie, bicie, kopanie, potrząsanie, gryzienie, duszenie, parzenie, przypalanie, trucie itp.
7. Wykorzystywanie seksualne dziecka oznacza wszelkie działania o charakterze seksualnym, w które zaangażowane jest dziecko. Obejmuje to zarówno bezpośrednie kontakty fizyczne (gwałt, penetracja, dotykanie w sposób seksualny, zmuszanie dziecka do dotykania narządów płciowych swoich i innych osób) jak i niefizyczne działania (ekshibicjonizm, wojeryzm, włączanie dziecka w oglądanie lub produkcję materiałów pornograficznych, składanie dziecku propozycji o charakterze seksualnym, werbalne molestowanie dziecka).
8. Zaniedbywanie to celowe lub nieświadome niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, emocjonalnych, edukacyjnych, zdrowotnych dziecka, które może

doprowadzić do zaburzeń rozwoju, uszczerbku na zdrowiu, zagraża bezpieczeństwu dziecka. Zaniedbywanie to również pozostawianie dziecka bez nadzoru.

9. Przemoc emocjonalna (psychiczna) wobec dzieci to niszcząca, powodująca cierpienie psychiczne zachowania dorosłych wobec dzieci, które mogą skutkować obniżeniem poczucia własnej wartości oraz zaburzeniami: zachowania, psychicznymi, rozwojowymi. Przemoc psychiczna wobec dzieci może występować w postaci: odrzucania i poniżania (m.in. stała krytyka, wyśmiewanie, wyzwiska, etykietowanie) poniżania, zastraszania (m.in. kary, wywoływanie poczucia zagrożenia, nieszanowania granic), szantażu emocjonalnego i manipulacji, izolowania dziecka od kontaktów z rówieśnikami, rodziną osobami ważnymi dla dziecka, stawiania nieadekwatnych wymagań (brak/zbyt niskie, zbyt wysokie).
10. Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez Dyrektora Ośrodka pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Standardów w instytucji;
11. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka;

Rozdział II

Regulacje prawne

Prawo nakłada na jednostki pomocy społecznej konkretne obowiązki związane z ochroną dzieci przed krzywdzeniem oraz interweniowanie w przypadkach podejrzenia przemocy wobec dzieci. Dokumentami regulującymi podejmowanie interwencji przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej są w szczególności:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023r., w sprawie procedury „Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta” stosowanej w przypadku uzasadnionego podejrzenia przemocy domowej.
4. Zastosowanie mają również uniwersalne przepisy Kodeksu Postępowania Cywilnego (art. 572, dotyczący zawiadomienia sądu opiekuńczego o zdarzeniach uzasadniających wszczęcie postępowania z urzędu) i Kodeks Prawa Karnego (art. 304, dotyczący społecznego obowiązku zawiadomienia Policji lub prokuratury o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu).

Rozdział III

Bezpieczna rekrutacja

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi na pracodawcy oraz na osobie, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do takiej działalności, ciążą obowiązki określone w ust. 2–8.
2. Pracodawca uzyskuje informacje, czy dane osoby, o której mowa w ust. 1, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.

3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Osoba, o której mowa w ust. 1, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
7. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4–6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 i 7, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
9. Informacje, o których mowa w ust. 2, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w ust. 3–7, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.

Rozdział IV

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a pracownikami Ośrodka

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi a pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach mają na celu ochronę dzieci przed krzywdzeniem i obejmują następujące zasady: profesjonalizm w kontakcie z małoletnim i stawianie granic, prawidłową komunikację interpersonalną, dbałość o bezpieczeństwo dziecka i ochronę jego wizerunku, równość i obiektywizm w traktowaniu małoletnich. Powyższe zasady realizowane są w następujący sposób:

1. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie: m.in. stosowanie kar cielesnych, używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w rozmowie do sfery seksualności, wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej. Pracownik zawsze zobowiązany jest do kierowania się profesjonalnym osądem, słuchając obserwując i odnotowując reakcję dziecka. Ponadto pracownik zobowiązany jest do stworzenia atmosfery bezpieczeństwa na tyle, aby dziecko, gdy nie czuje się komfortowo wobec określonego zachowania czy czynu, mogło tym powiedzieć pracownikowi i otrzymać odpowiednią pomoc i wsparcie.
2. W sytuacji gdy pracownik musi pozostać sam na sam z dzieckiem zawsze powiadamia o tym innego pracownika oraz podaje, w jakim miejscu będzie przebywać z dzieckiem. W innych przypadkach pracownik dba o zapewnienie kontaktu z dzieckiem w takim miejscu, aby pozostawać w zasięgu wzroku i słuchu innych pracowników.
3. Dopuszcza się sytuację kontaktu fizycznego pracownika z dzieckiem w czasie interwencji – rozdzielenie skonfliktowanych dwóch stron (zażegnanie dalszej agresji i jej skutków), w sytuacji zabezpieczenia dziecka doznającego przemocy domowej, jego transportu do placówki opiekuńczo-wychowawczej, rodziny zastępczej, instytucji zapewniającej całodobową opiekę oraz w celu zmniejszenia napięcia, stresu, pocieszenia i uspokojenia (za zgodą dziecka jeżeli wiek i rozwój dziecka pozwalają na świadome udzielenia takiej zgody).
4. Pracownik jest zobowiązany do zachowania szczególnej ostrożności wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego i fizycznego.
5. W relacji z dzieckiem pracownik przestrzega zasad prawidłowej komunikacji interpersonalnej. Zwraca się do dziecka z szacunkiem, empatią i zrozumieniem jego potrzeb. Komunikacja powinna być jasna, dostosowana do wieku i możliwości rozwojowych dziecka. Pracownik uważnie słucha i udziela odpowiedzi adekwatnie do wieku i sytuacji w jakiej znajduje się dziecko. Zadaje tylko takie pytania, które pozwolą na zdobycie wiedzy niezbędnej do zrozumienia sytuacji dziecka i podjęcia stosownych działań. Niedopuszczalne jest wypytywanie dziecka w celu zaspokojenia własnej ciekawości oraz zmuszanie dziecka do udzielenia odpowiedzi.
6. Działania pracownika powinny być otwarte i przejrzyste dla innych, aby zminimalizować możliwość błędnej interpretacji jego zachowania.
7. W kontakcie z dzieckiem pracownik traktuje małoletniego z szacunkiem bez względu na jego płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny czy światopogląd.
8. Pracownik nie może ujawnić informacji dotyczących dziecka osobom nieuprawnionym, w tym również innym dzieciom. Obejmuje to wizerunek dziecka,

informacje o jego sytuacji rodzinnej, medycznej, opiekuńczej i prawnej. Niedopuszczalne jest utrwalanie wizerunku dziecka dla potrzeb prywatnych pracownika. Należy szanować prawo dziecka do prywatności. Jeśli zachodzi konieczność odstępstwa zasady poufności, aby chronić dziecko należy to niezwłocznie wyjaśnić dziecku.

9. Pracownik powinien być zawsze przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.

Rozdział V

Zasady zapewniające bezpieczne relacje rówieśnicze

Naczelną zasadą relacji rówieśniczych jest szacunek pomiędzy małoletnimi .

1. Zakazane jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie, używanie wulgarnego i obraźliwego języka, zachowanie w sposób niestosowny tj. obrażanie, upokarzanie, wykluczenie z grupy, wyśmiewanie, ośmieszanie, ignorowanie, formułowanie nieprawdziwych opinii czy osądów.
2. Zakazane jest utrwalania wizerunku małoletnich poprzez zdjęcia i nagrywanie bez uzyskania jednoznacznej zgody na w/w czynności oraz publikowanie obrażającym wpisów i treści w cyberprzestrzeni.

Rozdział VI

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach dzieci mają dostęp do Internetu jedynie w Placówce Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Baza”.

1. Na terenie Placówki Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży dostęp dziecka do Internetu możliwy jest wyłącznie pod nadzorem pracownika Ośrodka, który czuwa nad bezpieczeństwem korzystania przez dziecko z Internetu.
2. Pracownik ośrodka ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Korzystanie z komputerów i Internetu odbywa się w celach: edukacyjnych, rozrywkowych (gry i strony bez przemocy i innych niewłaściwych treści, zakaz korzystania z portali społecznościowych).
4. O celu i czasie korzystania z Internetu zawsze decyduje pracownik dostosowując go do wieku, możliwości i potrzeb dziecka.
5. W Placówce obowiązuje całkowity zakaz korzystania z telefonów, smartwatchy oraz innych nośników dźwięku i obrazu.

Rozdział VII

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

Każde podejrzenie krzywdzenia dziecka winno być zgłoszone do bezpośredniego przełożonego, kierownika jednostki, w szczególności w przypadku gdy:

- pracownik na podstawie własnych obserwacji czy ustaleń podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone;
- dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia;
- świadek dokonał zgłoszenia o podejrzeniu krzywdzenia dziecka

- zgłoszono podejrzenie krzywdzenia dziecka przez pracownika Ośrodka

W przypadku podjęcia przez pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek podjęcia stosownych działań tj.

1. W przypadku przemocy domowej, pracownik informuje przełożonego o uzyskanych informacjach. Jeśli pracownik ma do tego uprawnienia, zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”, w innym przypadku do przygotowania zgłoszenia o podejrzeniu stosowania przemocy domowej i przekazania go do Zespołu Interdyscyplinarnego i podejmowania dalszych działań zgodnie z kompetencjami i ustaleniami dokonanyymi przez grupę diagnostyczno- pomocową.
2. W przypadku powzięcia informacji o doświadczaniu przez dziecko przemocy pracownik zobowiązany jest do przekazania uzyskanych informacji osobie odpowiedzialnej za stosowanie w Ośrodku Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem, sporządzenia notatki służbowej zawierającej okoliczności i treść zdarzenia. Następnie:
  - pracownik Ośrodka wzywa opiekuna dziecka oraz informuje o podejrzeniu krzywdzenia dziecka; sporządza notatkę ze spotkania,
  - pracownik Ośrodka sporządza opis sytuacji dziecka oraz ustala plan pomocy dziecku;
  - plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
    - a) podjęcia przez instytucję działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji (wskazanie w planie osób odpowiedzialnych za podejmowane działania)
    - b) wsparcia, jakie oferuje dziecku;
    - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

Plan pomocy dziecku jest przedstawiany przez pracownika Ośrodka rodzicom/opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

W sytuacji zagrożenia życia i zdrowia dziecka pracownik Ośrodka zawiadamia właściwego pracownika socjalnego, który uruchamia procedurę zgodnie z art 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Pracownik socjalny podejmuje dalsze działania zgodnie z kompetencjami.

Wszystkie działania podjęte w ramach ochrony przed krzywdzeniem są dokumentowane w karcie interwencji stanowiącej załącznik nr 1 niniejszego dokumentu oraz dokumentacji rodzica/dziecka.

Wszelką dokumentację załącza się do akt osobowych rodziny/dziecka.

Rozdział VIII

Postępowanie w razie podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika MOPS Tychy

1. Osoba będąca świadkiem sytuacji krzywdzenia dziecka przez pracownika Ośrodka powiadamia o tym fakcie swojego przełożonego.
2. Przełożony przeprowadza indywidualną rozmowę z pracownikiem, w celu ustalenia okoliczności zdarzenia i sporządza z rozmowy protokół. Dokonuje ustaleń mających na celu powstrzymanie dalszego krzywdzenia dziecka. Informacje uzyskane

w czasie rozmowy przekazuje osobie odpowiedzialnej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach za wprowadzenie i realizację Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem

3. Przełożony przeprowadza rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami o zaistniałym zdarzeniu. Przebieg rozmowy dokumentuje w formie pisemnej.
4. Opracowany zostaje plan wsparcia w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa oraz pomocy.
5. Przełożony monitoruje realizację planu wsparcia.
6. W przypadku braku pozytywnych działań ze strony osoby krzywdzącej, przełożony jednostki informuje o zaistniałej sytuacji osobę odpowiedzialną w Ośrodku za wprowadzenie i realizację Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem a następnie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w celu podjęcia działań wynikających z Kodeksu Pracy.
7. Jeżeli pracownik dopuszcza się przestępstwa na szkodę dziecka Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej niezwłocznie powiadamia o tym fakcie Policję lub/i Prokuraturę
8. Osoba będąca świadkiem krzywdzenia dziecka przez przełożonego Ośrodka, powiadamia o tym fakcie bezpośrednio Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach.

Rozdział IX

Monitoring stosowania Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem

1. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach za osobę odpowiedzialną za wprowadzenie i stosowanie ww. Standardów w MOPS Tychy wyznacza Zastępcę Dyrektora do Spraw Pomocy Rodzinie i Dziecku .
2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za:
  - dbanie o udział pracowników w szkoleniach z zakresu z identyfikacji symptomów krzywdzenia dzieci
  - monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały ich naruszenia oraz proponowanie zmian w w ich treści.
  - przeprowadzenie wśród pracowników Ośrodka, nie rzadziej niż raz na dwa lata ankiety monitorującej poziom realizacji Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujących w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu. Wnioski z analizy ankiety dokumentuje się pisemnie.
3. Każdy z pracowników MOPS Tychy podejmujący działania związane z wychowaniem dzieci, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, lub z opieką nad nimi zostaje zapoznany z obowiązującymi Standardami Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem co potwierdza składając oświadczenie stanowiące zał. nr 3.

Rozdział X

Zasady udostępniania Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujących w MOPS Tychy

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach w wersji papierowej dostępne są na tablicy ogłoszeń w holu Ośrodka,

Sektor „A”, w Placówce Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Baza”, w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, Dziale Pieczy Zastępczej.

Wersja elektroniczna dostępna jest na stronie internetowej MOPS Tychy pod adresem: mops.tychy.pl

W formie załączników do Standardów dołącza się:

- zał. nr 4 informacje na temat instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w Tychach.

Załącznik nr 1 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem

KARTA INTERWENCJI		
1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyny interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis podjętych działań	Data	Działanie
5. Spotkania z opiekunami dzieci	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> • zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa • wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny • inne (opis) 	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wynik interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, inne.	Data	Działanie

Załącznik nr 2 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem- ankieta

	tak	nie
Czy znasz Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem, obowiązujące w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem obowiązujących w MOPS Tychy		
<p>Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem, obowiązujących w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach</p> <p>Jeśli tak, proszę je wypisać:</p>		

Załącznik nr 3 do Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Oświadczenie

.....

Tychy dn.....

Imię i nazwisko

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że zapoznałem/łam się ze Standardami ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązującymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach i zobowiązuję się ich przestrzegać.

.....

podpis pracownika MOPS

Dane służb, instytucji i organizacji pozarządowych mogących udzielić wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

INSTYTUCJA	ZADANIA W ZAKRESIE PRZEMOCY DOMOWEJ
<p>Komenda Miejska Policji Tychy, al. Bielska 46 tel. 47 855 12 00 47 855 12 55 47 855 12 66 47 855 13 51</p> <p>Rewir Dzielnicowych fax 47 855 12 44</p> <p>dyzurny@tychy.ka.policja.gov.pl</p>	<p>- interwencja</p> <p>- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających zagrożenie dla życia bądź zdrowia</p> <p>- wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”</p> <p>- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko osobie stosującej przemoc domową i podjęcie działań prewencyjnych.</p> <p>wydawanie nakazów i zakazów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, - zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, - zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej , - zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie.
<p>Prokuratura Rejonowa w Tychach Tychy, ul. Wojska Polskiego 8 tel. 48 788 23 00</p> <p>tychy@katowice.po.gov.pl</p>	<p>- prowadzenie postępowań przygotowawczych z zakresie przemocy domowej</p> <p>- popieranie kierowanych w tych sprawach aktów oskarżenia przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego i kierowanie, w razie konieczności, środków zaskarżenia,</p> <p>- prowadzenie tzw. działalności „pozakarnej” - m.in. inicjowanie postępowań sądowych przed sądem rodzinnym i cywilnym, a dot. zwłaszcza uregulowania sytuacji małoletnich dzieci w rodzinach, gdzie stwierdzono wystąpienie przemocy domowej</p>
<p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej Tychy, ul. Nowokościelna 27 tel. 32 227 05 75 887 468 793</p> <p>oik@mops.tychy.pl</p>	<p>- interwencja kryzysowa</p> <p>- pomoc psychologiczna dla osób doświadczających przemocy domowej</p> <p>- wsparcie w ramach pracy socjalnej</p> <p>- grupowe formy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej</p> <p>- schronienie dla osób doświadczających przemocy domowej i</p>

	będących w innych kryzysach (hostel jest czynny całodobowo)
Zespół Interdyscyplinarny w Tychach Tychy, ul. Budowlanych 59 tel. 32 323 22 41 zi@mops.tychy.pl	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie problemu przemocy domowej - efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych w momencie zaistniałego problemu przemocy domowej - powoływanie grup diagnostyczno- pomocowych - współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy domowej - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Tychy, ul. Budowlanych 59 tel. 32 323 22 61 32 323 22 73 32 323 22 78	<ul style="list-style-type: none"> - praca socjalna i wsparcie zgodnie z ustawą o pomocy społecznej - wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” - praca w ramach grup diagnostyczno- pomocowych na rzecz osób doświadczających przemocy domowej - realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego oraz psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową
Stowarzyszenie „Trzeźwość Życia” Tychy, ul. Nałkowskiej 19 tel. 32 720 52 42 (pn.-pt. w godz. 10:00-16:00)	<ul style="list-style-type: none"> - bezpłatne konsultacje psychologiczne - bezpłatne konsultacje pedagogiczne dla dzieci i ich rodziców - bezpłatne konsultacje prawne - bezpłatne konsultacje dla osób z problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz dla ich rodzin
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Tychy, al. Niepodległości 49 tel. 32 776 35 09	<ul style="list-style-type: none"> - wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” - informowanie o możliwościach podjęcia terapii w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom - informowanie o możliwości udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym lub psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową - informowanie o możliwości udziału w terapii grupowej dla ofiar przemocy w rodzinie - powiadomienie odpowiednich instytucji o istnieniu problemu przemocy w rodzinie z równoczesną prośbą podjęcia stosownych działań wraz z monitorowaniem rodziny
NZOZ MENS SANA Ośrodek Pomocy Psychologicznej Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Tychy, ul. Bukowa 20 tel. 32 327 51 83 605 637 072	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacja psychologiczna - konsultacja psychiatryczna - pomoc psychologiczna dla osób doświadczających przemocy domowej - terapia dla osób uzależnionych - terapia dla osób z problemem uzależnienia w rodzinie
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Tychy, ul. Edukacji 102 Pawilon, p. II tel. 32 227 23 92 513 032 811	<ul style="list-style-type: none"> - grupa wsparcia dla matek doświadczających przemocy - bezpłatne wsparcie dla dzieci i młodzieży do ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz ich rodziców doświadczających przemocy

<p>ppp@oswiata.tychy.pl ppptychy.edu.pl</p>	
<p>Placówki ochrony zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy domowej - przeprowadzanie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania - wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” - informowanie osób doznających przemocy domowej o możliwościach szukania pomocy - wystawienie na prośbę poszkodowanego zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach - informowanie osób doznających przemocy domowej o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji, w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadamianie innych służb np. pomocy społecznej, Policji, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa, np. śladów ciężkiego uszkodzenia ciała, podejrzanym oparzeń, wykorzystania seksualnego, powiadomienie organów ścigania
<p>NIEBIESKA LINIA Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Całodobowa infolinia: 800 120 002 niebieskalinia@niebieskalinia.info</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie, pomoc psychologiczna, informacje o możliwościach uzyskania pomocy
<p>Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111 prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę Działa całą dobę 7 dni w tygodniu www.116111.pl</p>	<p>Grupa dyżurujących pedagogów i psychologów pomaga dzieciom i młodzieży, rozmawiając o sprawach ważnych i trudnych w tym o doświadczaniu przemocy i innych niebezpiecznych sytuacjach</p>

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem

obowiązujące w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach.

Wersja dla dzieci

- Jednym z naszych celów jest chronienie dzieci przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego otoczenia, także w naszym Ośrodku.
- Masz prawo do prywatności co oznacza, że możesz mieć swoje tajemnice lub sprawy, o których nie wszyscy muszą wiedzieć, ale masz również prawo szukać pomocy. Pracownicy naszego Ośrodka, mogą pomóc rozwiązać trudne sytuacje. Gdy dowiedzą się że, doznajesz krzywdy, będą reagować i szukać rozwiązań, udzielać pomocy Tobie a w razie potrzeby również Twoim bliskim.
- Pracownicy naszego Ośrodka zobowiązani są do równego traktowania Ciebie niezależnie od płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności.
- W sytuacji zauważenia nieodpowiedniego zachowania wobec Ciebie lub innej osoby, w pierwszej kolejności postaraj się porozmawiać z rodzicami/opiekunami lub innym dorosłym z Twojego otoczenia np. wychowawcą, pedagogiem szkolnym lub psychologiem, asystentem rodziny.
- Jeżeli nie masz takiej osoby lub nie jesteś gotowy na taką rozmowę z osobami bliskimi zadzwoń pod dostępne numery telefonu: Numer alarmowy 112, Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę : 116-111 lub Telefon Zaufania prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka 800-121-212.

Pamiętaj,

masz prawo do pomocy!

W załączeniu przedstawiamy ulotkę, która może pomóc w sytuacji przemocy.

Czasami bywa tak, że osoby nam bliskie np.: mama, tata lub inni dorośli robią coś, co może krzywdzić Ciebie lub inne osoby z Twojego otoczenia.

Karta, którą trzymasz w ręku, pozwoli Ci dowiedzieć się, co to jest przemoc, jakie zachowania są krzywdzące i kto jest za nie odpowiedzialny. Dowiesz się z niej, kto i w jaki sposób może pomóc Tobie i Twoim bliskim, gdy w Waszej rodzinie ktoś stosuje przemoc. Poznasz także procedurę „Niebieskiej Karty” i to, co może się wydarzyć po jej rozpoczęciu.

Co to jest PRZEMOC?

Jeśli ktoś **specjalnie...**:

- > wykorzystuje swoją przewagę** (to, że jest dorosły, ma więcej siły, może decydować o Twoich sprawach)
- > łamie Twoje prawa, a Ty nie możesz się obronić**
- > sprawia, że czujesz ból, smutek, złość, wstyd, czy inne nieprzyjemne uczucia ...to znaczy, że stosuje wobec Ciebie przemoc.**

Zachowania, które mogą być przemocą fizyczną, to na przykład:

- bicie ręką lub przedmiotem,
- kopanie, szarpanie, popychanie.

Zachowania, które mogą być przemocą psychiczną, to na przykład:

- krzyczenie, wyzywanie Cię (np.: jesteś głupi),
- straszenie, np. że ktoś Cię zabierze, uderzy, skrzywdzi Ciebie lub inną osobę, Twoje zwierzę, zepsuje Twoją ulubioną zabawkę,
- wyśmiewanie się z Ciebie, krytykowanie bez powodu, niebranie pod uwagę tego, co mówisz lub czujesz.

Zachowania, które mogą być przemocą seksualną, to na przykład:

- dotykanie i rozmawianie na temat Twoich miejsc intymnych (takich, które zasłania bielizna) lub ciała innej osoby, które Cię zawstydza.

Zachowania, które mogą być zaniedbaniem, to na przykład:

- sytuacje, w których dorośli nie troszczą się o zaspokojenie Twoich potrzeb (gdy jesteś głodny i nie masz co jeść, jest Ci zimno, bo nie masz ciepłego ubrania, dorośli nie interesują się tym, gdzie jesteś i co robisz).

Niezależnie od tego, co mówisz, co czujesz, co robisz, nikt nie ma prawa Cię krzywdzić! Nie robisz nic złego, jeśli powiesz o tym, co czujesz oraz o sytuacjach, w których się boisz. To nie Ty jesteś odpowiedzialny/odpowiedzialna za zachowanie innych osób! Nikt nie może krzywdzić Ciebie ani innych w Twoim otoczeniu – nawet najbliższe osoby!

- > Aby zatrzymać przemoc potrzebna jest pomoc innych dorosłych osób, które: wiedzą co robić w takich sytuacjach,**
- > powiedzą osobie, która stosuje przemoc, że nie wolno jej tego robić.**

Kto może pomóc?

Co to jest procedura „Niebieskie Karty”? Są to działania osób dorosłych, które mają zatrzymać przemoc oraz pomóc Tobie i Twojej rodzinie, abyście byli bezpieczni.

Procedurę „Niebieskie Karty” mogą rozpocząć: osoby pracujące w Twoim przedszkolu lub w szkole, policjant, osoba pracująca w ośrodku pomocy społecznej oraz lekarz lub pielęgniarka (np. z przychodni zdrowia). Jeśli któraś z tych osób dowie się od Ciebie lub kogoś innego, że jesteś krzywdzony/krzywdzona, to wypełni specjalną kartę, na której będzie opisana sytuacja w Twojej rodzinie. Niektóre z tych osób będą wspólnie zastanawiać się jak najlepiej pomóc Tobie i Twojej rodzinie (spotkają się one wtedy jako Grupa Diagnostyczno-Pomocowa).

Co się będzie działo, gdy w Twojej rodzinie zostanie rozpoczęta procedura „Niebieskie Karty”?

- 1** Osoby z Grupy Diagnostyczno-Pomocowej spotkają się z osobą dorosłą z Twojej rodziny, która Cię NIE krzywdzi, aby ustalić z nią, w jaki sposób mogą najlepiej Wam pomóc.
- 2** Na kolejnym spotkaniu Diagnostyczno-Pomocowa spotka się z osobą, która Cię krzywdzi, po to, aby powiedzieć jej, że nie może tego robić. Osoba ta dowie się również, że:
  - są miejsca, w których może znaleźć pomoc w zmianie zachowania na takie, które nie będzie dla Ciebie krzywdzące,
  - jeśli nie przestanie Cię krzywdzić, to może ponieść konsekwencje/karę za swoje zachowanie.
- 3** Grupa Diagnostyczno-Pomocowa od teraz będzie sprawdzać, czy Ty i Twoi bliscy jesteście bezpieczni i czy nie ma już przemocy (np. będzie odwiedzać Was w domu i rozmawiać z Wami).
- 4** Procedura „Niebieskie Karty” zostanie zakończona (zamknięta) wtedy, kiedy osoba, która Cię krzywdzi przestanie to robić, a Ty i Twoja rodzina będziecie bezpieczni.

Ty – jako dziecko – nie będziesz zaproszony na żadne z tych spotkań. Osoby z Grupy Diagnostyczno-Pomocowej mogą jednak z Tobą rozmawiać np. w szkole, abyś miał/a okazję powiedzieć im o tym, jak Ty widzisz sytuację i co czujesz. Pamiętaj, że zawsze możesz porozmawiać i poprosić o pomoc osoby dorosłe, którym ufasz. Jeśli zdecydujesz się na rozmowę, to możesz pomóc sobie i swojej rodzinie.

Jak widzisz, procedura „Niebieskie Karty” to wiele działań, które mają pomóc dzieciom i/lub dorosłym osobom krzywdzonym. Chodzi w niej o to, aby osoby stosujące przemoc przestały krzywdzić innych. Wszystko to dzieje się po to, abyś Ty i kochane przez Ciebie osoby były bezpieczne.

Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”